

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 9C/410/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615216223
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Triznová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6615216223.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Evou Triznovou v právnej veci žalobcu: P. W., A. XX.XX.XXXX, W. H. G. XXXX/XX, D., štátny občan SR, v zastúpení Mgr. Rastislavom Domčekom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Čerňavského 26, 851 01 Bratislava proti žalovanému Slovenská republika - zastúpený Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova cesta 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

U r č u j e, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedené Okresným úradom Lučenec, katastrálny odbor, pre katastrálne územie: X. M., obec: X. M., okres: D., a to pozemok registra „E“ KN parcela číslo XXX/X druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX P. v spoluvlastníckom podiele X/X a pozemok registra „E“ KN parcelné číslo XXX/XXX druh pozemku orná pôda o výmere XXXXX m² v spoluvlastníckom podiele 1/2 patria do dedičstva po nebohej Y. W., rodenej O., narodenej dňa XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom A.P. S. Č.. XX, D..

Žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca doručil súdu dňa 23.11.2015 žalobu o určenie, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedené Okresným úradom Lučenec, katastrálny odbor pre katastrálne územie X. M., obec X. M. okres D. a to pozemok registra "E" KN parcelné číslo XXX/X druh pozemku zastavaná plocha o výmere XXXX m² a pozemok registra "E" KN parcelné číslo XXX/XXX druh pozemku orná pôda o výmere XXXXX P. v spoluvlastníckom podiele 1/2 patria do dedičstva po nebohej Y. W., H. O., narodenej dňa XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX naposledy bytom A.. S. XX, D..

Žalobu odôvodnil tým, že je aktívne legítimovaný na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pretože je závetným dedičom nebohej Y. W., H. O., A.. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX.

Podaním zo dňa 21.06.2016 právny zástupca žalobcu upresnil žalobu tak, že žiadal určiť že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedené Okresným úradom Lučenec, katastrálny odbor, pre katastrálne územie: X. M., E.: X. M., okres: D., a to pozemok registra „E“ KN parcela číslo XXX/X druh pozemku zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m² v spoluvlastníckom podiele 1/2 a pozemok registra „E“ KN parcelné číslo XXX/XXX druh pozemku orná pôda o výmere XXXXX m² v spoluvlastníckom podiele 1/2 patria do dedičstva po nebohej Y. W., H. O., narodenej dňa XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. S. Č.. XX, D..

Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 22.06.2016. Zástupca žalobcu ospravedlnil neúčast' na pojednávaní.

Doručenie predvolania mal riadne vykázané.

Zástupca žalovaného ospravedlnil neúčast' na pojednávaní, súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti.

Podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, súd pojednával v neprítomnosti zástupcu žalobcu a zástupcu žalovaného.

Dokazovanie súd vykonal prečítaním pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec, sp.zn. 6C/99/2014, pripojeným spisom sp.zn. 5D/722/2008, výmeru, ktorý vydalo Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy o vlastníctve pôdy, rozhodnutia bývalého Okresného národného výboru Lučenec, odbor vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva zo dňa XX.XX.XXXX, identifikácie parciel, výpisu z Katastra nehnuteľností, list vlastníctva č. XXX, vyjadrenia Slovenského pozemkového fondu na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav.

Výmerom vydaným Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. XXX/XXXX Sb. n. SNR o vlastníctve pôdy, č. XXXX/XX-9 zo dňa XX.XX.XXXX na meno prídelcu Q. W. a jeho manželku Y., rodenú O.S., katastrálne územie: X. M. bývalý vlastník Y. C. (ďalej len "Výmer o vlastníctve pôdy č. XXXX/XX-X") nadobudli Q. W. a Y., rod. O. ako prídelci do svojho vlastníctva (podiel 1/1) poľnohospodárske nehnuteľnosti v katastrálnom území Stará Halič o celkovej výmere X,XXXX ha, ktoré sú v prídelovom pláne označené takto: vo vložke č. X parcela číslo XXX/X stavebná plocha o výmere X,XXXX ha a vo vložke č.X parcelné číslo XXX/XX roľa o výmere X,XXXX ha. Výmer sa vzťahoval na nehnuteľnosti skonfiškované a následne pridelené podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č.64/1946 Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení poľnohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa.

Súdny komisár v konaní vedenom pod sp.zn. 5D/722/2008 Okresného súdu Lučenec Osvedčením o dedičstve po Y. W. vykonal súpis aktív a pasív majetku. Závetným dedičom sa stal P. W. - žalobca. V tomto osvedčení o dedičstve je konštatované, že okrem závetného dediča niet zákonných dedičov. Z osvedčenia vyplýva, že nedošlo k prejednaniu parciel z prídelu, ktorých bola Y. W., H.. O. vlastníčkou na základe výmeru o vlastníctve pôdy č. XXXX/XX-X v spoluvlastníckom podiele 1.

Okresný národný výbor v Lučenci - odbor vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva, lesníctva rozhodol rozhodnutím zo dňa XX.XX.XXXX č.: k p. pl.: 9 X. M. tak, že zrušil celý prídel Q.E. W. a jeho manželke, ktorý im bol pridelený prídelovou listinou zo dňa XX.XX.XXXX katastrálne územie X. M. poľnohospodársky majetok vo výmere 12780 m2 s tým, že odňatý majetok prechádza z prídelcov na Československý socialistický štát - do správy ONV - OVHPL v Lučenci (ďalej len z rozhodnutia ONV). V odôvodnení predmetného rozhodnutia sa konštatuje, že odňatý majetok prídelca odovzdal Štátnemu majetku Lučenec.

Vlastníctvo prídelcov k dotknutým pozemkom z prídelu bolo zachované aj po roku 1965 a to až do smrti prídelcov, pretože rozhodnutím ONV zo dňa 01.03.1965 nedošlo k platnému zrušeniu prídelu Q. W. a jeho manželky Y., rod. O.. Okresný národný výbor v Lučenci - odbor vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva nemal právomoc zrušiť prídelovú listinu právneho predchodcu žalobcu - Výmer o vlastníctve pôdy č. XXXX/XX-X s dôsledkom odňatia vlastníckeho práva porúčiteľovi a preto je takéto rozhodnutie potrebné považovať za absolútne ničotný, neexistujúci akt a teda za akt, na základe ktorého nemohlo dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva k prídelovým parcelám žalovaným. Vlastnícke právo právneho predchodcu žalobcu k dotknutým pozemkom z prídelu zostalo zachované až do jej smrti a je teda súčasťou dedičstva po prídelkyni. Žalobca sa po smrti prídelcu Y. W., H. O. stal zákonným dedičom a vstúpil do práv prídelcu, bez ohľadu na zápis vlastníctva v prospech žalovaného v katastri nehnuteľností. Je však nepochybné, že žalovaný nie je vlastníkom dotknutých nehnuteľností a zápisom vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam v prospech žalovaného na základe nespôsobilého titulu nadobudnutia došlo k neoprávnenému zásahu do vlastníckeho práva žalobcu, ako právneho nástupcu prídelkyni. Zápis vlastníckeho práva k sporným pozemkom z prídelu v katastri nehnuteľností v prospech žalovaného totiž bráni prejednaniu dotknutých pozemkov ako predmetu dedičstva v dedičskom konaní

po prídelkyni ako poručiteľke. Z tohto dôvodu žalobca nemá inú možnosť ako obrátiť sa na súd so žalobou a žiadať o určenie, že pozemky z prídelu patrili ku dňu smrti prídelkyni Y. W., rodenej O. A.. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX do jeho vlastníctva a sú teda predmetom dedičstva po prídelkyni.

Na určenie toho, že prídelky patrili v čase smrti poručiteľky do dedičstva má teda žalobca naliehavý právny záujem, nakoľko v dôsledku neoprávneného zápisu vlastníckeho práva k prídelovým listinám v prospech iného subjektu - žalovaného, ktorý nie je skutočným vlastníkom, nie je možné prejednať dedičstvo po poručiteľke.

Žalovaný doručil súdu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sporné pozemky boli nadobudnuté Výmerom o vlastníctve pôdy č. XXXX/XX-X zo dňa XX.XX.XXXX. Rozhodnutím ONV Lučenec z roku 1965 bola táto prídelová listina zrušená. Žalovaný uznáva, že výmer o vlastníctve pôdy je listinou dokazujúcou nadobudnutie vlastníctva k pozemkom a je mu známe, že ONV nemali právo zrušiť prídelky a teda zrušenie prídelu je nulitný právny akt, ktorý nemôže vyvolať žiadne právne účinky. Súhlasil s tým, aby súd žalobe vyhovel.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na to naliehavý právny záujem.

Žalobca preukázal naliehavý právny záujem na podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli pridelené ich právnym predchodcom Výmerom vydaným dňa XX.XX.XXXX Poverením pôdohospodárstva a pozemkovej reformy podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. XXX/XXXX Sb. n. SNR č. XXXX/XX-X zo dňa XX.XX.XXXX. V dedičskom konaní po právnych predchodcoch žalobcu nehnuteľnosti neboli predmetom dedenia. Právny záujem na podaní tejto žaloby mal žalobca z toho dôvodu, že len určovacou žalobou mohol byť u nich odstránený stav aktuálnej právnej neistoty, ktorý ohrozuje ich právne postavenie a ktorý nemožno odstrániť inými právnymi prostriedkami. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie vzťahov, ktoré sú touto neistotou ohrozené. Určovacia žaloba je spravidla vždy prípustná v prípade právnych vzťahov k nehnuteľnostiam z dôvodu, že rozsudok vyhovujúci žalobe, môže byť jedným z predpokladov pre zosúladenie evidovaného právneho stavu so stavom skutočným. Žalobca v konaní preukázal naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným vo výroku tohto rozsudku, lebo nehnuteľnosti vo vlastníctve jeho právneho predchodcu v súčasnosti vlastní žalovaný.

V predmetnej veci súd posudzoval platnosť a záväznosť Výmeru Poverenia pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. XXXX/XX-X zo dňa XX.XX.XXXX, z hľadiska jeho súladnosti s nariadením č. XXX/XXXX Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že ide o prídelové rozhodnutie, ktoré má charakter verejnej listiny, čoho dôsledkom bolo nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v ňom uvedenej, a to napriek tomu, že Výmer neobsahuje určenie prídelovej ceny a predpokladá jej neskoršie určenie. Správnosť Výmeru a jeho súlad s vtedy platnými predpismi nie je možné v súčasnosti preskúmať a takýto správny akt treba považovať za právny akt bezchybný, z ktorého musí súd v zmysle § 135 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vychádzať. Ani v prípade, ak by rozhodnutie vydané na to oprávneným orgánom vykazovalo vady, nemožno takéto rozhodnutie označiť za nulitný (neexistujúci) akt. Za nulitný akt totiž možno považovať len taký akt, ktorý bol vydaný nepríslušným orgánom štátnej správy, teda nad rámec právomoci toho ktorého orgánu. Pokiaľ bolo rozhodnutie vydané v rámci právomoci príslušného orgánu, jeho zákonnosť je možné preskúmať len procesným postupom v rámci správneho súdnictva; nepodlieha však preskúmaniu všeobecným súdom. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozsudku sp.zn. 4 Cdo 123/2003, ktorý bol uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 44/2004, v ktorom vyslovil názor, že výmery a prídelové listiny ako verejné listiny boli aj sú v súčasnosti dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladuschopnými listinami, že mimo rámec správneho súdnictva všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu, že ho môže preskúmať len so zreteľom na to, či ide o akt nulitný (ničotný) ako i že nulitným aktom je správny akt vydaný tzv. absolútne vecne nepríslušným správnym orgánom. Ten istý záver zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež v rozsudku sp.zn. 5Cdo/110/2000, ktorý bol uverejnený v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/2001, ako aj v rozsudku z

27.11.2007 sp. zn. 2Cdo 337/2006, obdobne aj v uznesení sp. zn. 4 SŽ 88/1995, ktoré bolo uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 65/1995 a uznesení sp. zn. 4 SŽ 34/1997, ktoré bolo uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 77/1998.

Z pripojených spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 9C/204/2010, 9C/97/2014, a 8C/67/2012, 6C/99/2014 bolo preukázané, že v obdobných právnych veciach voči žalovanému Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond na základe analogického skutkového a právneho stavu súd rozhodol tak, že nehnuteľnosti patrili do dedičstva právnych predchodcov žalobcov a titulom pre nadobudnutie vlastníckeho práva právnych predchodcov boli prídelové listiny.

V danom prípade je nepochybné, že prídelkyni, právnej predchodkyni žalobcu boli Výmerom, na ktorý súd poukazuje vyššie, pridelené sporné nehnuteľnosti. Výmer spĺňal náležitosti verejnej listiny (je zákonný správny akt) preukazujúce vlastnícke právo právnej predchodkyni žalobcu, nakoľko bol vydaný príslušným štátnym orgánom s konkrétnym vymedzením prídelu a prídelcov, lebo podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. n. SNR je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej nehnuteľnosti. Zápis v pozemkovej knihe má len deklaratórny význam. Výmer bol perfektný vtedy, ak bol opatrený pečiatkou a podpisom poverenika alebo aspoň podpisom poverenika. V tejto právnej veci je Výmer opatrený podpisom poverenika, hoci nebol zapísaný v pozemkovej knihe, stal sa účinným dňom 01.01.1951. Právna predchodkyňa žalobcu nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam dňom vydania prídelu. Prídelca mal povinnosť hospodáriť na pridelenom majetku so starostlivosťou riadneho hospodára, čo však nebolo podmienkou nadobudnutia vlastníctva, ale bolo dôvodom na možné odňatie prídelu v zmysle § 23 nariadenia č. 104/45 Sb. n. SNR.

Prídel bol zrušený rozhodnutím bývalého Okresného národného výboru v Lučenci zo dňa XX.XX.XXXX. K zrušeniu prídelu súdna prax zaujala jednotný názor, že podľa § 23 ods. 2 nar. č. 104/1945 Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa pridelený majetok mohlo odňať len Povereníctvo pôdohospodárskej a pozemkovej reformy; ONV nemali právomoc odnímať prídelu, a z tohto dôvodu treba považovať takéto rozhodnutie vydané nad rozsah právomoci správneho orgánu za nulitný správny akt, ktorý nemohol založiť právne účinky zániku vlastníctva. Podľa § 3 Vyhl. č. 509/1950 Ú. v. prešla na ONV pôsobnosť Povereníctva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy len v rozsahu vykonávania vyúčtovania s odchádzajúcimi prídelcami a dozoru nad hospodárením prídelcov podľa § 23 nar. 104/1945 Sb. n. SNR a nie pôsobnosť odňatia prideleného majetku a jeho pridelenie inej osobe podľa ust. § 23 ods. 2 nar. č. 104/1945 Sb. n. SNR (judikáty Najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo 157/2007, 4Cdo 123/2003).

Aktívne legitimovaný na podanie takejto žaloby bol dedič po poručiteľke Y. W., H. O.. Pasívne legitimovaná bola Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, ktorá je zapísaná na liste vlastníctva č. XXX vedená Okresným úradom Lučenec, odbor katastrálny pre katastrálne územie X. M., obec X. M., pozemok registra "E" KN parcela XXX/X o výmere 1820m² v spoluvlastníckom podiele 1 a pozemok registra "E" KN parcelné číslo XXX/XXX o výmere 10960 m² zapísaná ako vlastníčka.

Z týchto dôvodov súd žalobe žalobcu vyhovel.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca bol v konaní úspešný, avšak vzdal sa práva na náhradu trov konania, preto súd rozhodol tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v dvoch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu , ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.